

Parlamentul
Republicii Moldova

67-06 nr. 55
29 mai 2024

Comisia juridică, numiri și imunități

R A P O R T

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(nr.100 din 29.03.2024)

(lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat în **lectura a II** proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nr.100 din 29.03.2024 prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament și comunică următoarele.

La proiectul de lege a parvenit Avizul Guvernului Republicii Moldova, Raportul de expertiză anticorupție a Centrului Național Anticorupție, Avizul Direcției Generale Juridice a Parlamentului, Avizul Camerei Notariale din Republica Moldova și un amendament a deputatului în Parlament Artemie CĂTĂNOI cu propuneri de completare și redacționale de îmbunătățire.

Urmare a discuțiilor deputatul în Parlament Artemie CĂTĂNOI a propus ca la Art.III pct.2 la alin.(1¹) textul „certificat de moștenitor” să fie înlocuit cu textul „certificat de calitate de moștenitor”.

Menționăm, că propunerile din Avizul Camerei Notariale din Republica Moldova nr. 228/2024 din 5 aprilie 2024 au fost admise parțial prin prisma Avizului Guvernului Republicii Moldova (Hotărârea Guvernului nr.312 din 24 aprilie 2024).

La proiectul de lege a fost întocmită sinteza propunerilor și amendamentelor care este parte componentă a raportului și a fost anexată la dosar.

Comisia juridică, numiri și imunități cu votul unanim al membrilor săi propune plenului Parlamentului spre examinare și aprobare proiectul de lege înregistrat cu nr.100 din 29.03.2024, **în lectura II**.

Președinta comisiei

Veronica ROȘCA

Sinteza amendamentelor și propunerilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(lectura a doua)

Nr. ordine	Conținutul actului normativ	Autorul și conținutul proiectului nr.100/2024	Autorul și conținutul amendamentelor	Rezultatul examinării în Comisia juridică, numiri și imunități
1.	<p>Cod civil al Republicii Moldova nr.1107/2002.</p> <p>Articolul 2235. Deschiderea de către un alt notar Dacă testamentul se păstrează la o altă persoană decât notarul care desfășoară procedura succesoră, acesteia îi incumbă obligația să deschidă testamentul. În acest caz, testamentul, precum și o copie legalizată a procesului-verbal de deschidere a testamentului se remit notarului de la locul deschiderii moștenirii. Notarul păstrează o copie legalizată a testamentului.</p>	<p>Art. 1 - Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2235, cuvintele „de la locul deschiderii moștenirii” se substituie cu cuvintele „care desfășoară procedura succesoră”:</p>	<p>Propunere Guvernul R.M. DGJ a Parlamentului</p> <p>Este de remarcat că în Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 se utilizează formula „notarul care desfășoară procedura succesoră”, pe când în Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială se utilizează expresiile „notarul care instrumentează dosarul succesor” (art. 49, 72, 77) și „notarul investit cu îndeplinirea procedurii succesorale” (art. 77, 78). Drept urmare, se consideră necesare uniformizarea terminologiei respective conform rigorilor tehnicii legislative. În acest sens, se sugerează a se utiliza ca notiune</p>	<p>Se respinge</p> <p>Legiuitorul a uniformizat terminologia prin utilizarea formulei „notarul care desfășoară procedura succesoră” pe tot parcursul Cărții a patra – Moștenirea (art.2162-2575) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002. Astfel, utilizând numai în art. 2235 Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 formula „notarul care instrumentează dosarul succesor” vom dezechilibra terminologia</p>

2.	<p>Cod civil al Republicii Moldova nr.1107/2002.</p> <p>Articolul 2403. Modul de contestare</p> <p>Acceptarea sau renunțarea poate fi contestată printr-o acțiune în anulare depusă în instanța de judecată de la locul deschiderii moștenirii.</p>	
3.	<p>Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 285-294, art. 436), cu modificările ulterioare.</p>	<p>Art. II. “ Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 285-294, art. 436), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>

<p>unică cuvintele „notarul care instrumentează dosarul succesoral”.</p>	<p>uniformizată din Cartea a patra Cod civil. Considerăm sugestia utilă, dar necesar a fi utilizată pe tot parcursul Cărții a patra – Moștenirea (art.2162-2575) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 inclusiv și în Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială.</p>
<p>Amendament Deputat în Parlament Artemie CĂTĂNOI</p> <p>Pct. 2 din Art.1 din proiectul de lege devine pct.3. Art.1 se completează cu pct.2 care va avea următorul conținut: „2. La articolul 2403, cuvintele „deschiderii moștenirii” se substituie cu cuvintele „în care se desfășoară procedura succesorală”:</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Propunere Guvernul R.M. DG.J a Parlamentului</p> <p>La art. II (Codul de procedura civila al Republicii Moldova nr. 225/2003): Ținând cont că se modifică doar art. 41¹ din Codul de procedură civilă al</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>Articolul 41¹. Competența în materie de moștenire</p> <p>(1) În instanța de la locul deschiderii moștenirii se înaintează următoarele acțiuni:</p>	<p>1. La articolul 41¹ alin.(1) cuvintele „locul deschiderii moștenirii” se substituie cu cuvintele „locul în care se desfășoară procedura succesorala”:</p>
4.	<p>Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 30-37, art. 89), cu modificările ulterioare</p> <p>Articolul 6. Locul întocmirii actelor notariale</p> <p>(1) Actele notariale se întocmesc în biroul notarului, în timpul zilelor lucrătoare și programului de lucru afișat în incinta sediului biroului.</p> <p>(2) Cu titlu de excepție și în mod justificat, atunci când o cer circumstanțele cazului, iar actele notariale nu pot fi întocmite altfel, la cererea persoanelor, actul notarial poate fi întocmit în afara zilelor lucrătoare și/sau programului de lucru și în afara sediului biroului, în limitele teritoriului de activitate.</p>	

<p>Republicii Moldova nr. 225/2003, acest fapt urmează a fi reflectat expres în dispoziția de modificare. Respectiv, numerotarea cu pct. 1 a modificării decade. Totodată, se recomandă substituirea cuvintelor „deschiderii moștenirii” cu cuvintele „în care se desfășoară procedura succesorala”, pentru a nu dubla cuvântul „locul”, care nu se modifică.</p>	
<p style="text-align: center;">Propunere DGJ a Parlamentului</p> <p>La art. III, modificarea Legii nr. 246/2018 privind procedura notarială, în contextul modificărilor propuse privind excluderea competenței teritoriale a notarului în cazul procedurii succesorale, atenționăm că potrivit art.6 alin.(1) și (2) din această lege, actele notariale se întocmesc în biroul notarului, iar cu titlu de excepție și în mod justificat, atunci când o cer circumstanțele cazului, și actele notariale nu pot fi întocmite altfel, la cererea persoanelor, actul notarial poate fi întocmit în afara zilelor lucrătoare și/sau programului de lucru și în afara sediului biroului, <i>în limitele teritoriului de activitate</i>. Astfel, observăm că, proiectul de lege conține prevederi diferite de cele ale Legii nr.246/2018. Astfel, în</p>	<p style="text-align: center;">Se respinge</p> <p>Legiuitorul, prin limitele teritoriului de activitate, a făcut trimitere prin tăcere la art.11 alin.3 din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială. Astfel, norma susmenționată prevede cert că notarul are competență generală dar și impune unele excepții. Prin acest proiect de lege se exclud două excepții fără însă a se face atingere la altele care rămân a fi excepții de la competența generală a notarilor fapt confirmat prin textul „<i>în limitele teritoriului de activitate</i>” din art.6 alin.2.</p>

	<p>5. Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 30-37, art. 89), cu modificările ulterioare</p> <p>Articolul 69. Competența notarului în materie succesorală</p> <p>(1) Îndeplinirea procedurii succesorale este de competența primului notar sesizat, care a înregistrat dosarul succesoral în Registrul electronic al dosarelor succesorale și testamentelor, în conformitate cu prevederile art.11 alin.(3) lit.(a).</p>	<p>Art. III - Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 30-37, art. 89), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>2. La articolul 69:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Pentru deschiderea procedurii succesorale, persoanele îndreptățite pot depune o cerere corespunzătoare la oricare notar cu teritoriul de activitate în una din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea ale Republicii Moldova sau în cadrul unității teritorial autonome Găgăuzia. Îndeplinirea procedurii succesorale este de competența primului notar sesizat, care a înregistrat dosarul succesoral în Registrul electronic al dosarelor succesorale și testamentelor.”;</p>

<p>vederea neadmiterii unor t��lm��ciri diferite �� contradictorii la aplicare. con��inutul art.6 necesită a fi revăzut din perspectiva instituirii excep��iei de întocmire a actelor notariale înafara limitelor teritoriului de activitate a notarului pentru procedura succesoralt��.</p>	
<p align="center">Propunere CNA DGJ a Parlamentului</p> <p>La Art.III pct.2 din alin.(1) de exclus termenul „��ndrept��tite” si de stabilit persoanele la care se referă norma prin utilizarea normelor de trimitere (ex. persoanele stabilite la art.70 alin.(2)).</p>	<p align="center">Se acceptă</p>
<p align="center">Propunere DGJ a Parlamentului</p> <p>La Art.III pct.2 din alin.(1) Referitor la sintagma „cerere corespunzătoare” remarcăm că, art.70 alin.(2) din Legea nr.246/2018 prevede că procedura succesoralt�� notarială se deschide �� baza <i>cererii autentificate de deschidere a procedurii succesorale</i>. Intru asigurarea unitătii terminologice cu prevederile legale citate, sugerăm revizuirea sintagmei „cerere corespunzătoare”.</p>	<p align="center">Se acceptă</p>

Art. III - Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 30-37, art. 89), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

2. La articolul 69:

se completează cu alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) La cererea comună a unei majorități simple a moștenitorilor din cadrul unei proceduri succesoriale, notarul care desfășoară procedura succesorală poate transmite procedura succesorală către un alt notar. Fiecare notar va întocmi o încheiere despre transmiterea, respectiv, primirea procedurii, care se va comunica participanților la procedura succesorală. Transmiterea procedurii se face doar dacă notarul care urmează să primească procedura este de acord cu aceasta și doar cu condiția achitării tuturor cheltuielilor legate de desfășurarea procedurii succesoriale către notarul care transmite procedura, care le va indica și în încheierea de transmitere.”.

Propunere
Guvernul R.M.
DGJ a Parlamentului

Se acceptă

Prin formularea propusă
din Amendamentul
deputatului în Parlament
Artemie CĂTĂNOI.

**La art. III (Legea nr. 246/2018
privind procedura notarială) la
pct. 2, pentru spor de claritate,
considerăm oportun a se veni cu o
revizuire a prevederii de la alin.(1¹),
după cum urmează:**

„(1¹) Notarul care desfășoară
procedura succesorală poate
transfera procedura dată către un alt
notar, la cererea comună a unei
majorități simple a moștenitorilor
cărora li s-a eliberat certificat de
moștenitor, însoțită de acordul scris
al notarului ce urmează să preia
procedura succesorală respectivă.
Fiecare notar va întocmi o încheiere
despre transferul, respectiv, despre
primirea procedurii, care se va
comunica participanților la
procedura succesorală. Transferul
procedurii se face doar cu condiția
achitării tuturor cheltuielilor legate
de desfășurarea procedurii
succesorale către notarul ce
transferă procedura succesorală și
care le va indica în încheierea de
transfer.”

Amendament
Deputat în Parlament
Artemie CĂTĂNOI

Se acceptă

<p>La art. III (Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială) la pct. 2, pentru spor de claritate, consider oportun a se veni cu următoarea intervenție la prevederile de la alin.(1¹) formulate prin Avizul Guvernului, după cum urmează:</p> <p>„(1¹) Notarul care desfășoară procedura succesorală poate transfera dosarul succesoral către un alt notar, la cererea comună a unei majorități simple a moștenitorilor cărora li s-a eliberat certificat de moștenitor, însoțită de acordul scris al notarului ce urmează să preia dosarul succesoral respectiv. Fiecare notar va întocmi o încheiere despre transferul, respectiv, despre primirea dosarului succesoral, care se va comunica participanților la procedura succesorală. Transferul dosarului succesoral se face doar cu condiția achitării tuturor cheltuielilor legate de desfășurarea procedurii succesorale către notarul ce transferă dosarul succesoral și care le va indica în încheierea de transfer.”</p>	
<p>Propunere CNA</p>	<p>Se respinge Considerăm că dispozițiile alin.(1¹) nu sunt derogatorii de la</p>

7.		<p>Art. III - Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 30-37, art. 89), cu modificările ulterioare.</p> <p>3. Articolul 96 se completează cu alineatul (2¹), cu următorul cuprins:</p>

<p>La art. III pct. 2, la alin.(1¹) de mentionat că norma este una derogatorie de la dispozițiile alin.(1).</p>	<p>dispozițiile alin.(1). Transferul dosarului succesoral la alt notar, în condițiile noilor prevederi a acestui proiect de lege, nu este o excepție de la regulă.</p>
<p align="center">Propunere CNA DGJ a Parlamentului</p> <p>La art. III pct. 2, la alin.(1¹) de stabilit care sunt acțiunile notarului care primește procedura succesorală în raport cu acțiunile desfășurate de notarul care a transmis procedura. luând în calcul: verificarea celor realizate/ continuarea fără verificare/ reînceperea procedurii.</p> <p>La art. III pct. 2, la alin.(1¹) de stabilit expres în proiect de câte ori este permisă transmiterea procedurii succesorale.</p>	<p align="center">Se respinge</p> <p>Urmare a modificărilor operate prin acest proiect de lege, Camera Notarială din Republica Moldova va elabora un Regulament unde va supune reglementării în detaliat întreaga procedură de transmitere – primire a dosarului succesoral.</p>
<p align="center">Propunere Guvernul R.M. DGJ a Parlamentului</p> <p>Art. III pct. 3 se exclude.</p>	<p align="center">Se acceptă</p>

		<p>„(2¹) Prin derogare de la prevederile alin. (2):</p> <p>a) în cazul succesiunilor deschise în perioada aflării în vigoare a Legii nr. 1453/2002 cu privire la notariat, art. 35 alin. (3) lit. a) și b) din respectiva lege nu se aplică;</p> <p>b) în cazul succesiunilor deschise în perioada aflării în vigoare a Legii nr. 1153/1997 cu privire la notariat, art. 37 alin. (3) lit. a) și b) din respectiva lege nu se aplică.”.</p>
8.		<p>Art. IV – (1) Prezenta lege intră în vigoare odată cu crearea condițiilor tehnice și operarea modificărilor necesare în sistemul informațional destinat ținerii Registrului electronic al dosarelor succesoriale și testamentelor, dar nu mai târziu de 6 luni de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Modificările operate prin prezenta lege se aplică atât succesiunii persoanelor decedate înainte de 1 martie 2019, cât și celor decedate la această dată sau ulterior. Prevederile art. III pct. 2, referitoare la transmiterea procedurilor succesoriale între notari, se aplică și procedurilor succesoriale care erau în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei legi.</p>

<p>Propunere Guvernul R.M. DG.J a Parlamentului</p> <p>Cu referire la Art. IV din proiect: Având în vedere că funcționalitățile actualului Registru al dosarelor succesoriale și al testamentelor nu limitează posibilitatea înregistrării dosarului succesoral în funcție de competența teritorială, fiind un registru valabil pe întreg teritoriul Republicii Moldova, prin intermediul căruia se realizează evidența unică de înregistrare a dosarelor succesoriale, se propune excluderea alin. (1) al art. IV din proiect. Cu referire la alin. (2), pentru a se evita apariția unor ambiguități și interpretări</p>	<p>Se acceptă</p>

			<p>divergente. propunem următoarea formulă:</p> <p>„(2) Modificările operate prin prezenta lege se aplică inclusiv succesiunilor deschise până la data intrării în vigoare a prezentei legi.”</p>	
--	--	--	---	--

Veronica ROȘCA,
Președinta Comisiei